

Effekten av svampbekämpning i vårvete

Fungicidjämförelsen i vete ingår i en flerårig försöksserie som NSL Försök gör i samarbete med Naturresursinstitutet Luke och olika växtskyddsmedelsföretag.

Försöksleden består dels av ett antal standard fungicidbehandlingar som är valda av NSL och Luke och som hålls oförändrade över en längre tidsperiod. Doseringen i dessa led motsvarar den rekommendation som lantbruksaffärerna brukar ge offert på till jordbrukarna. De övriga försöksleden är olika produkter och doser som växtskyddsmedelsföretagen valt att delta med. I försöken utvärderas effekten mot bladfläckssjukdomar och skörd. På basen av det insamlade data beräknas även lönsamheten för de olika försöksleden. Försöket i vårvete utfördes i Ingå. Försöksrutorna (rutstorlek 20 m²) lades ut i ett befintligt bestånd. Kom ihåg att resultaten bara är från ett år och en plats så man skall inte dra för långtgående slutsatser från dem.

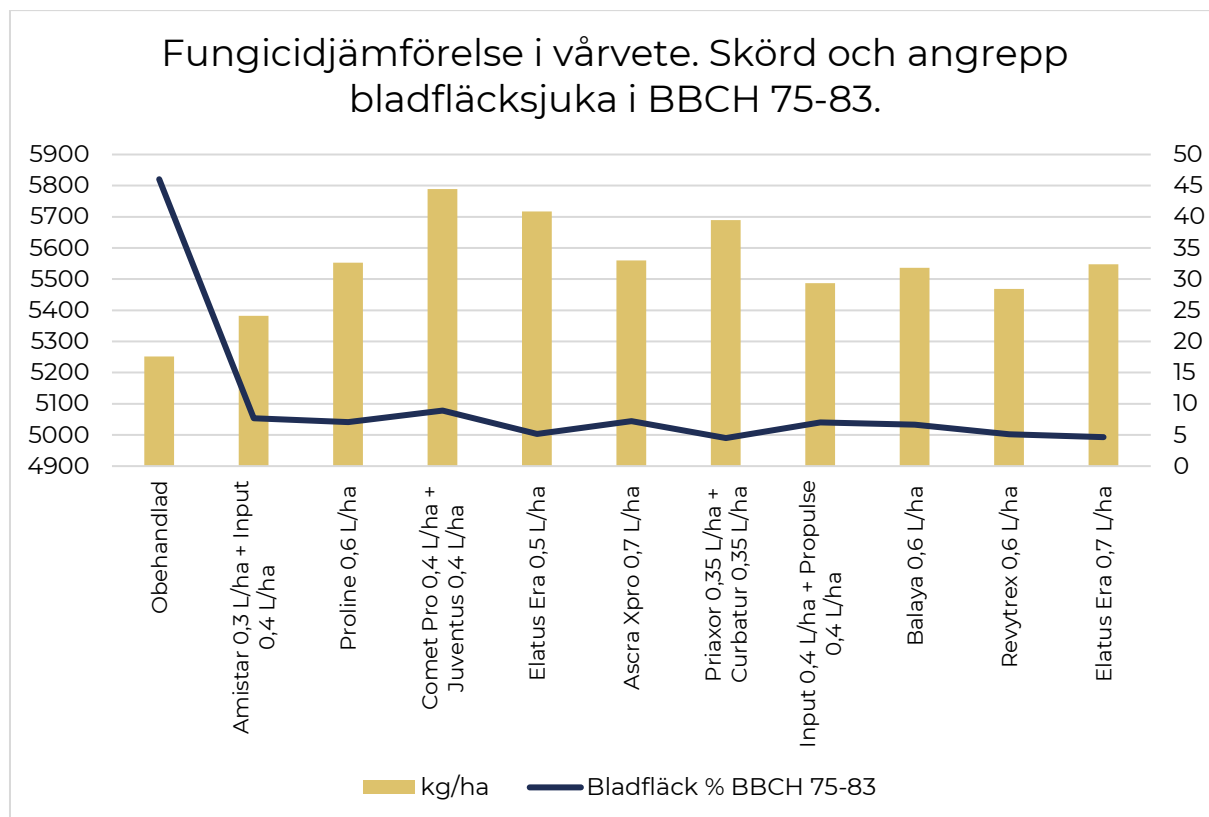
Försöksplan för fungicidjämförelsen i vårvete 2024.

Led	Behandling	BBCH	Firma
1	Obehandlad		
2	Amistar 0,3 L/ha + Input 0,4 L/ha	51-55	NSL
3	Proline 0,6 L/ha	51-55	NSL
4	Comet Pro 0,4 L/ha + Juventus 0,4 L/ha	51-55	NSL
5	Elatus Era 0,5 L/ha	51-55	NSL
6	Ascra Xpro 0,7 L/ha	51-55	NSL
7	Priaxor 0,35 L/ha + Curbatur 0,35 L/ha	51-55	NSL
8	Input 0,4 L/ha + Propulse 0,4 L/ha	51-55	Bayer
9	Joust 0,8 L/ha	51-55	Nufarm
10	Joust 0,8 L/ha + Nuxine 2 L/ha	51-55	Nufarm
11	Balaya 0,6 L/ha	51-55	BASF
12	Revytrex 0,6 L/ha	51-55	BASF
13	Univoq 0,75 L/ha	51-55	Corteva
14	Univoq 1,2 L/ha	51-55	Corteva
15	Elatus Era 0,7 L/ha	51-55	Syngenta

I vårvete försöket ingick ett behandlingstillfälle. Behandlingen utfördes i axgången (BBCH 51-55) den 27.6.2024. Vid behandlingstillfället var

sjukdomstrycket lågt och endast vetets bladfläcksjuka, *Pyrenophora tritici-repentis*, kunde hittas i försöket. Angreppet av vetets bladfläcksjuka ökade aningen under säsongen och innan mognad kunde man se små skillnader mellan behandlingarna. I slutet av säsongen förekom även brunrost, *Puccinia triticina*, i försöket. Även i angreppet av brunrost kunde man se skillnader mellan behandlingarna. Trots att man kunde se skillnader i angrepp av både vetets bladfläcksjuka och brunrost, syntes inga signifikanta skillnader i skörd eller kvalitet (Bild 1).

Bild 1. Resultat från NSL Försöks fungicidjämförelse i vårvete 2024.

Lönsamhet

På basen av resultaten beräknades merintäkten. Man fastställde värdet på skördeökningen och därifrån drog man bort merkostnaderna. Vid beräkningen av merintäkten använde man spannmålsprisen 220 €/ton för brödvete och 210 €/ton för fodervete. Prisen är tagna från Lantbrukskalendern 2025.

I merkostnaderna ingick preparatkostnad, besprutningskostnad inkl. förarlön (totalt 21,9 €/ha), torkning och transport av merskörden (40€/ton) och trampning (1 %). Preparatkostnaden beräknades enligt de priser som lantbruksaffärerna uppgav under säsongen 2024 (moms 0%). Bild 2 visar hektarkostnaden för besprutningarna. Endast de behandlingar vars produkter gått att prissätta är med i tabellen. Några av behandlingarna i försöken består av flera produkter som i vissa fall kan köpas som färdiga paket från lantbruksaffärerna, för ett billigare pris.

Dessa produkter är Input 5l + Propulse 5l (= InSpiro) samt Curbator 5l + Priaxor 5l (= Priaxor Powerpack).

Man skall komma ihåg att resultaten endast baserar sig på ett års försök och att sjukdomsangreppet inte inverkar på skörden. Av denna orsak är det av vikt att inte fokusera sig på skillnaderna mellan de olika preparatens lönsamhet utan istället konstatera att en svampbekämpning alltid är en kostnad på minst några tiotals euro per hektar och måste vägas mot förväntad nytta.

Bild 2. Besprutningskostnad enligt dos i fungicidjämförelse, vårvete 2024.

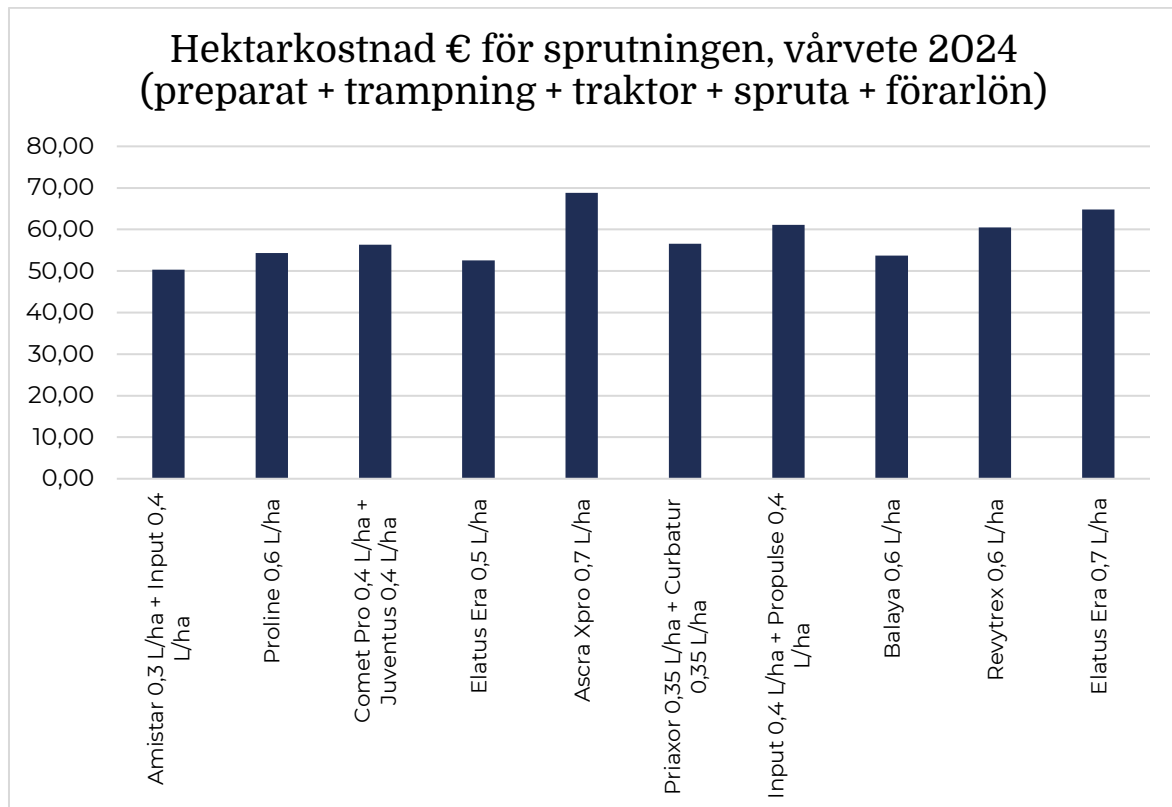

Bild 3 visar att en behandling mot bladfläcksjukor i vårvete i allmänhet inte varit lönsam. Behandlingen som visade sig ha den största lönsamheten var Comet Pro 0,4 L/ha + Juventus 0,4 L/ha. Nettovinsten med denna behandling låg på 30 €/ha för brödvete och 25 €/ha för fodervete. Därefter var Elatus Era 0,5 L/ha och Priaxor 0,35 L/ha + Curbatur 0,35 L/ha. Behandlingen med minst lönsamhet i detta försök var Amistar 0,3 L/ha + Input 0,4 L/ha som hade en nettoförlust på 37 €/ha.

Man kan däremot inte dra en slutsats av detta resultat eftersom man inte kunde se signifikanta skillnader i förekomsten av bladfläcksjuka som skulle ha ett direkt samband med skördenivån.

Bild 3. Lönsamheten för fungicidbehandlingarna i NSL Försöks rådgivande fungicidförsök i vårvete 2024.

Merintäkt-bekämpningskostnad vårvete 2024 (€/ha)

